

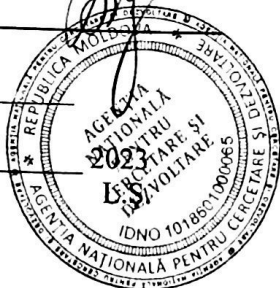
*Pe baza cercetare
Anat. J.*

APROBAT
Agentia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

Director general _____

(semnătura)

“ ”

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind executarea proiectului de cercetări științifice
Program de postdoctorat (2022-2023)

Proiectul „PARAZITOFUNA, IMPACTUL PARAZITOEZELOR ASUPRA SPECIILOR PRINCIPALE DE IMPORTANȚĂ CINEGETICĂ, PROFILAXIA ȘI TRATAMENTUL”,

Cifrul proiectului: 22.00208.7007.06/PD II

Prioritatea Strategică: Mediu și schimbări climatice

Rectorul organizației

SAROV Igor
(numele, prenumele)

[Signature]
(semnătura)

Senat

STEPANOV Georgeta
(numele, prenumele)

[Signature]
(semnătura)

Conducătorul proiectului (postdoctorand)

RUSU Stefan
(numele, prenumele)

[Signature]
(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2023

AGENCIJA NAȚIONALĂ PENTRU
CERCETARE ȘI DEZVOLTARE
RECEPȚIONAT
" 18 " 12 2023

Nr. 548

DECIZIA

Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. 7 din 19 decembrie 2023

cu privire la conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat în baza propunerilor organizațiilor din
domeniile cercetării și inovării

În conformitate cu art. 75, lit. g) al Codului cu privire la știință și inovare (LP 259/2004) și prevederile actelor subsecvente, în temeiul propunerii organizației din domeniile cercetării și inovării și în baza recomandărilor Comisiilor de experți, validate prin decizia Comisiei de profil în cercetare și inovare din 13.12.2023, Consiliul de conducere **DECIDE:**

Se confirmă deciziile organizațiilor din domeniile cercetării și inovării și se conferă titlul științific de doctor habilitat, cu eliberarea diplomei, următoarelor persoane:

1. RUSU Ștefan, doctor habilitat științe biologice, aprobat la 26 septembrie 2023 de către Universitatea de Stat din Moldova, în urma susținerii tezei „Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul”, specialitatea 165.05. *Parazitologie*, la 15 septembrie 2023.

2. PENINA Olga, doctor habilitat în științe medicale, aprobat la 18 octombrie 2023 de către Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în urma susținerii tezei „Socio-demographic and regional disparities of mortality in the Republic of Moldova/ Disparitățile socio-demografice și regionale ale mortalității în Republica Moldova”, specialitatea 331.03. *Medicină socială și management*, la 11 octombrie 2023.

Președinte

Digitally signed by Chiciuc Andrei
Date: 2023.12.22 15:17:23 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei CHICIUC

Secretar general

Digitally signed by Baciu Sergiu
Date: 2023.12.22 11:25:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu BACIU

1. Scopul și obiectivele propuse spre realizare în cadrul proiectului

1. Efectuarea unui studiu complex al agenților parazitari în rezultatul căruia va fi stabilită diversitatea invaziilor parazitare la speciile principale de importanță cinegetică (cervide, mistreți, iepure – de - câmp, fazani), din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.
2. Evidențierea parazitofaunei și apartenența taxonomică a speciilor parazitare identificate, stabilită specificitatea acestora față de diverse gazde, determinat aspectul mono- și poliparazitar de infestare, precum și pus în evidență rolul factorilor intrinseci și extrinseci în formarea și menținerea focarelor de agenți parazitari comuni la animalele domestice și om.
3. Evaluarea parazitofaunei, cu specific nozologic și epidemiologic a parazitozelor transmisibile de către speciile principale de importanță cinegetică, pentru fortificarea securității bioecologice și epidemiologice a biotopurilor naturale și antropizate. Elaborarea, brevetarea și implementarea unui procedeu inovativ de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii, care permite menținerea integrității a însuși ectoparaziților, și păstrează componența numerică și specifică a acestora, care permite determinarea exactă a gradului și specificului de infestare a păsărilor cu ectoparaziți din diferite grupe sistematice, fără a provoca daune mediului și sănătății, atât personalului care prelevează, cât și păsărilor supuse diagnostic
4. Stabilirea impactului mono-, poliinvaziilor și a terapiei antiparazitare asupra organismului-gazdă. În acest scop, se va determina influența mono- și poliparazitozelor asupra variației conținutului unor indici hematologici și biochimici, conținutul de proteine totale și a fracțiilor proteice, dinamica eozinofilelor totale, leucograma, hemostaza plasmatică ș.a.
5. Determinarea variației conținutului de substanțe minerale, viamine, conținutul indicilor biochimici în țesutul muscular și în ficat la animalele mono-și poliparazitate.
6. Elaborarea, implementarea și brevetarea procedeele inovative de profilaxie și combatere a parazitozelor la speciile principale de importanță cinegetică

2. Obiectivele si etapele

1. Studiul parazitofaunei speciilor principale de importanță cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.
2. Elaborarea, brevetarea și implementarea metodelor și tehnicilor noi de diagnostic în parazitologie. Elaborarea, brevetarea și implementarea unei metode inovative de prelevare a probelor și de selecție a cervidelor după tipul de stres-reactivitate.
3. Cuantificarea impactului mono- și poliinvaziilor asupra speciilor principale de importanță cinegetică.
4. Elaborarea, brevetarea și implementarea procedeele inovative de profilaxie și tratament a speciilor principale de importanță cinegetică.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor

1. Stabilirea nivelului de infestare al animalelor din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova cu agenți parazitari din clasele: *Coccidiasina*, *Cestoda*, *Trematoda*, *Secernea*.
2. Identificarea rolului animalelor din fauna cinegetică în transmiterea speciilor parazitare în lanțul zoonotic și epizootic în ecosisteme naturale și antropizate din Republica Moldova.
3. Administrarea preparatelor antiparazitare în scop de elaborare a procedeele inovative de profilaxie și combatere a agenților parazitari din clasele: *Coccidiasina*, *Cestoda*, *Trematoda*,

Secerneatea, la animale din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.

4. Stabilirea variației conținutului unor indici hematologici, biochimici, conținutul de proteine totale, a fracțiilor proteice, dinamica eozinofilelor totale, leucograma, hemostaza plasmatică ș.a., sub influența impactului mono-, poliinvaziilor și a terapiei antiparazitare asupra organismului-gazdă.
5. Efectuarea investigațiilor ce țin de testarea și implementarea a noi remedii antiparazitare naturale, care fiind aplicate acestora împotriva ecto- și endoparaziților, se va obține nu doar o înaltă eficacitate terapeutică, dar și o lipsă totală a restricțiilor la consumul de produse și subpoduse obținute de la tratarea acestora cu remedii antiparazitare naturale.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

1. S-a stabilit diversitatea parazitofaunei la animale din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova cu agenți parazitari din clasele: *Coccidiasina*, *Cestoda*, *Trematoda*, *Secerneatea*.
2. A fost identificat rolul major al animalelor din fauna cinegetică în transmiterea speciilor parazitare în lanțul zoonotic și epizootic în ecosisteme naturale și antropizate din Republica Moldova.
3. A fost determinat impactul mono- și poliinvaziilor asupra speciilor principale de importanță cinegetică (cervide, mistreți, iepure de câmp, fazan).
4. A fost elaborat un procedeu biologic de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii, care permite menținerea integrității a însuși ectoparaziților, și păstrează componența numerică și specifică a acestora, permite determinarea mai exactă a gradului și specificului de infestare a păsărilor cu ectoparaziți din diferite grupe sistematice, fără a provoca daune mediului și sănătății, atât a persoanei care realizează metoda, cât și păsărilor diagnosticate.
5. Au fost elaborate, brevetate și implementate noi metode biologice de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii.

5. Rezultatele obținute

Teza de doctor habilitat în științe biologice cu tema "Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul", specialitatea: 165.05 – Parazitologie, a fost susținută la data de 15 septembrie 2023, în ședința Comisiei de susținere publică din cadrul Universității de Stat din Moldova. La moment se află la etapa de confirmare la ANACEC.

6. Publicațiile la tema tezei de DH

Articole în reviste științifice:

a) articole în Reviste incluse în baza de date internațională în bazele de date WoS/Scopus:

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU, V., GLIGA, O., GOLOGAN, I., BOTNARU, N., CHIHAI, N., RUSU, M. Composition and process for additional feeding and deworming of hares //International Conference „Agriculture for Life, Life for Agriculture”, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest. Animal Science. Ed. "CERES" Publ. House. Bucharest, 2023, Vol. LXVI. No.2, categoria ISI. - P. 385-394. ISSN 2285-5750, ISSN Online 2393-2260.
https://animalsciencejournal.usamv.ro/pdf/2023/issue_2/vol2023_2.pdf

2. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., TODERAȘ, I., CHIHAI, O., GOLOGAN, I., RUSU, V., BOTNARU, N., CHIHAI, N., RUSU, M. Natural remedies used in fighting ectoparasites in gallinaceous birds //International Conference „Agriculture for Life, Life for Agriculture”, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest. Animal Science. Ed. ”CERES” Publ. House. Bucharest, 2023, Vol. LXVI. No.2, categoria ISI. - P. 395-401. ISSN 2285-5750, ISSN Online 2393-2260.
https://animalsciencejournal.usamv.ro/pdf/2023/issue_2/vol2023_2.pdf

Articole în reviste științifice:

b)

arti

cole în Reviste incluse în baza de date internațională în bazele de date WoS/Scopus:

3. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU, V., GLIGA, O., GOLOGAN, I., BOTNARU, N., CHIHAI, N., RUSU, M. Composition and process for additional feeding and deworming of hares //International Conference „Agriculture for Life, Life for Agriculture”, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest. Animal Science. Ed. ”CERES” Publ. House. Bucharest, 2023, Vol. LXVI. No.2, categoria ISI. - P. 385-394. ISSN 2285-5750, ISSN Online 2393-2260.
https://animalsciencejournal.usamv.ro/pdf/2023/issue_2/vol2023_2.pdf
4. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., TODERAȘ, I., CHIHAI, O., GOLOGAN, I., RUSU, V., BOTNARU, N., CHIHAI, N., RUSU, M. Natural remedies used in fighting ectoparasites in gallinaceous birds //International Conference „Agriculture for Life, Life for Agriculture”, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest. Animal Science. Ed. ”CERES” Publ. House. Bucharest, 2023, Vol. LXVI. No.2, categoria ISI. - P. 395-401. ISSN 2285-5750, ISSN Online 2393-2260.
https://animalsciencejournal.usamv.ro/pdf/2023/issue_2/vol2023_2.pdf

articole în Reviste acceptate în baza de date a ANACEC:

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I. Evaluation of morpho-functional and curative status in deer with various type of reactivity at stress //The Scientific International Conference *The museum and Scientific Research. The 29th Edition* Craiova, 15-17 September, 2022. – P.75. ISSN 2668-5469; ISSN-L 2668-5469. CZU: 576.89:599.322/324:502.7(478) (CAB Abstracts, EBSCO).
2. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GLIGA, O., GOLOGAN, I. RUSU, V., BONDARI, L. Composition for complementary feeding and deworming of wild boars // Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Veterinary Medicine 2023. - Vol. 80, No 1. ISSUE 1. MAY - P.47-52. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. DOI: <https://doi.org/10.15835/buasvmcn-vm:2022.0031>. (AGRIS, DOAJ).

c.) în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., MELNIC, G., GOLOGAN, I. Evaluarea impactului mono- și poliinvaziilor asupra unor indici morfofuncționali la mistreți (*sus scrofa*). *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.1(151), Seria „Științe Reale și ale Naturii”, ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p. 56-65. Categoria C. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6695130>.
2. RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., ERHAN, D., TODERAȘ, I., BOTNARU, N., RUSU, V., MELNIC, G. Endoparazitofauna la galinacee din Zona de Centru a Republicii Moldova. *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.2, Seria „Științe Reale și ale Naturii” ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p.87-92. Categoria C. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7442578>.

3. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș. Parazitofauna la iepurele-de-câmp (*Lepus europaeus* Pallas, 1778) din Zona de Nord a Republicii Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. Nr2(346) 2022 p.48-53. ISSN 1857-064X. **Categoria B**.
DOI: <https://doi.org/10.52388/1857-064X.2022.2.05>

d.) articole în culegeri internaționale:

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU, V., GOLOGAN, I., BONDARI, L., ENCIU, V. Innovative method of deworming and complementary feeding of wild boars. The scientific symposium biology and sustainable development the 20th edition. November 24-25, 2022. Bacău, România. p.57.
2. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I., ENCIU, V. Establishing the type of stress reactivity and evaluating the curative status in deer. *Scientific Papers Journal – vol. 65 no 2 /2022, veterinary series Iași, Romania 20-21 octombrie 2022*. P. 31-37. ISSN (print) 1454-7406 ISSN (electronic) 2393-4603.
https://www.uaiasi.ro/revmvis/index_htm_files/VOLUMUL_65_2_FMV_2022.pdf

e.) articole în culegeri naționale:

1. ERHAN, D., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M. Echinococcosis/hidatidosis to animals and humans in the Republic of Moldova. Міжнародної наукової конференції, «Єдине здоров'я –2022» 22-24 вересня 2022р. НУБіП України, м. Київ. P.38.
http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/9918/1/Erhan_D_Tezy_Echinococcosis_hidatidosis.pdf
2. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., IURCU, E., RUSU, V., GOLOGAN I., ENCIU, V., PORCESCU, M. Elaboration of the composition for complementary feeding and deworming of wild boars. Міжнародної наукової конференції, «Єдине здоров'я –2022» 22-24 вересня 2022р. НУБіП України, м. Київ. P.39.
http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/9916/1/Rusu_Șt_Tezy_Elaboration.pdf
3. ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., GLIGA, O., BOTNARU N. Helminthofauna in pheasant (*Phasianus colchicus* L.) maintained in captivity in the central area of the Republic of Moldova. *Life Sciences In Dialogue Of Generations: Connections Between Universities, Academia And Business. The National Conference with international participation, 29 – 30 September 2022, Chisinau, Republic of Moldova. 2022. - P.116. ISBN 978-9975-159-80-7. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/116_13.pdf*
4. ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., GLIGA, O., BOTNARU N. Pheasant parasitic agents (*Phasianus colchicus* l) held in captivity in the central area of the Republic of Moldova. Міжнародної наукової конференції, «Єдине здоров'я –2022» 22-24 вересня 2022р. НУБіП України, м. Київ. P.39.
http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/9912/1/Zamornea_M_Tezy_Diversity_of_pheasant.pdf

**Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală:
Brevete de invenție**

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A., TODERAȘ I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU V., GOLOGAN, I. Procedeu de apreciere a cervidelor la factorii de stres. Brevet de invenție. MD 1667 Y 2023.01.31.Nr. Institutul de Zoologie. Deposit s 2022 0011.
https://agepi.gov.md/sites/default/files/bopi/BOPI_01_2023.pdf
2. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., TODERAȘ, I. Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Brevet de invenție. 1568 (13) Y, A61P 33/14. Institutul de Zoologie, MD. Nr. Depozit s20210001. Data deposit 05.01.2021. Publicat 31.10.2021. In: BOPI nr. 10/2021). pp. 51-52. https://www.agepi.gov.md/sites/default/files/bopi/BOPI_10_2021.pdf

Participarea la conferințe:

1. International Conference The museum and Scientific Research. The 29th Edition. Craiova, 15-17 September, 2022 - comunicare orală;
2. International Congress "Life sciences today for tomorrow", University of Life Sciences, Iasi, 20-21 October, 2022 - comunicare orală;
3. The Scientific International Conference The museum and Scientific Research. The 29th Edition. Craiova, 15-17 september, 2022. – comunicare orală;
4. Міжнародної наукової конференції, єдине здоров'я –2022» 22-24 вересня 2022 НУБіП України, м. Київ. - comunicare orală.
5. International Conference "Agricultur for Life, Life for Agriculture", University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest. June 8-10, 2023, Bucharest, Romania - comunicare poster.

Acte de implementare:

1. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A. și colab.** Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Act de implementare nr. 02 din 23.02. 2023 a brevetului de invenție de scurtă durată Nr. MD 1568 Z 2022.05.31, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul Laboratorului Parazitologie și Helminnologie, Laboratorului de Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat în cadrul fondurilor de vânătoare a Agenției "Moldsilva".
2. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A. și colab.** Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Act de implementare nr. 05 din 27.02.2023 a brevetului de invenție de scurtă durată nr. S 2022 0011, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul laboratoarelor Parazitologie și Helminnologie, Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, în cadrul Î.S.Î.S.C "Strășeni".
3. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A. și colab.** Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Act de implementare nr. 05 din 15.03.2023 a brevetului de invenție de scurtă durată nr. S 2022 0011, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul laboratoarelor Parazitologie și Helminnologie, Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, în cadrul Rezervatiei Naturale „CODRII”.
4. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A. și colab.** Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Act de implementare nr. 03 din 16.03. 2023 a brevetului de invenție de scurtă durată Nr. MD 1568 Z 2022.05.31, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul Laboratorului Parazitologie și Helminnologie, Laboratorului de Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat în cadrul Întreprinderii Silvo- Cinegetice "SIL REZENI".
5. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A. și colab.** Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Act de implementare nr. 05 din 27.03.2023 a brevetului de invenție de scurtă durată nr. S 2022 0011 „”, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul laboratoarelor Parazitologie și

Helmintologie, Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, în cadrul Î. S. Î. S. C "Strășeni".

- 6. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Act de implementare nr. 05 din 27.03.2023 a brevetului de invenție de scurtă durată nr. S 2022 0011, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul laboratoarelor Parazitologie și Helmintologie, Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, Rezervatiei Naturale „CODRII”.
- 7. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Act de implementare nr. 05 din 15.05..20232023 a brevetului de invenție de scurtă durată nr. S 2022 0011, titular – Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, realizat de către cercetătorii din cadrul laboratoarelor Parazitologie și Helmintologie, Sisitematică și Filogenie Moleculară și al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, în cadrul fondului național de vânătoare.
- 8. **CHIHAI, O., RUSU, Ș., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de producere a momelei pentru tratamentul canidelor sălbatice. Act de implementare nr. 07 din 30.05.23 a elaborării științifice finalizată și propusă în producere „”, în baza brevetului de invenție nr. S 20180113, de către specialiștii din cadrul Laboratorului Parazitologie și Helmintologie și al Laboratorului de Vertebrate Terestre ale Institutului de Zoologie, implementată în cadrul Rezervatiei Naturale „CODRII”.
- 9. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie al USM. Act de implementare nr. 01 din 31.01.2023. Realizat în cadrul AO”Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.
- 10. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie al USM. Act de implementare nr. 02 din 23.02.2023. Realizat în cadrul Agenției ”MOLDSILVA”.
- 11. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie al USM. Act de implementare nr. 03 din 16.03.2023. Realizat în cadrul întreprinderii Silvo-Cinegetice ”Sil Rezeni”.
- 12. **RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A.** și colab. Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factrii de stres. Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie al USM. Act de implementare nr. 05 din 27.02.2023. Realizat în cadrul întreprinderii Î.S.Î.C. Strășeni.
- 13. **TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A.** și colab. Compoziție și procedeu de deparazitare a mistreților” Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie. Act de implementare nr. 02 din 01.03.2022. Realizat în cadrul AO ”Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.
- 14. **TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A.** și colab. Compoziție și procedeu de deparazitare a mistreților” Laboratorul Parazitologie și Helmintologie, Grupului Interdepartamental de

Cinegetică al Institutului de Zoologie. Act de implementare nr. 03 din 01.03.2022. Realizat în cadrul Agenției "Moldsilva".

15. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A. și colab. Compoziție și procedeu de deparazitare a mistreților" Laboratorul Parazitologie și Helminnologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie. Act de implementare nr. Nr. 04 din 15.04.2022. Realizat în cadrul Intreprinderii Silvice a r-nului Orhei.

16. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A. și colab. Compoziție și procedeu de deparazitare a mistreților" Laboratorul Parazitologie și Helminnologie, Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Institutului de Zoologie. Act de implementare nr. Nr. 05 din 17.05.2022. Realizat în cadrul Intreprinderii Silvo-Cinegetice "Sil Rezeni".

b) articole în Reviste acceptate în baza de date a ANACEC:

3. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I. Evaluation of morpho-functional and curative status in deer with various type of reactivity at stress //The Scientific International Conference *The museum and Scientific Research. The 29th Edition* Craiova, 15-17 September, 2022. – P.75. ISSN 2668-5469; ISSN-L 2668-5469. CZU: 576.89:599.322/324:502.7(478) (CAB Abstracts, EBSCO).

4. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GLIGA, O., GOLOGAN, I. RUSU, V., BONDARI, L. Composition for complementary feeding and deworming of wild boars // Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Veterinary Medicine 2023. - Vol. 80, No 1. ISSUE 1. MAY - P.47-52. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. DOI: <https://doi.org/10.15835/buasvmcn-vm:2022.0031>. (AGRIS, DOAJ).

f.) în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

4. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., MELNIC, G., GOLOGAN, I. Evaluarea impactului mono- și poliinvaziilor asupra unor indici morfofuncționali la mistreți (*sus scrofa*). *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.1(151), *Seria „Științe Reale și ale Naturii”*, ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p. 56-65. **Categoria C.** <https://doi.org/10.5281/zenodo.6695130>.

5. RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., ERHAN, D., TODERAȘ, I., BOTNARU, N., RUSU, V., MELNIC, G. Endoparazitofauna la galinacee din Zona de Centru a Republicii Moldova. *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.2, *Seria „Științe Reale și ale Naturii”* ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p.87-92. **Categoria C.** <https://doi.org/10.5281/zenodo.7442578>.

6. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș. Parazitofauna la iepurele-de-câmp (*Lepus europaeus* Pallas, 1778) din Zona de Nord a Republicii Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. Nr2(346) 2022 p.48-53. ISSN 1857-064X. **Categoria B.** DOI: <https://doi.org/10.52388/1857-064X.2022.2.05>

g.) articole în culegeri internaționale:

3. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU, V., GOLOGAN, I., BONDARI, L., ENCIU, V. Innovative method of deworming and complementary feeding of wild boars. The scientific symposium biology and sustainable development the 20th edition. November 24-25, 2022. Bacău, România. p.57.

4. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I., ENCIU, V. Establishing the type of stress reactivity and evaluating the curative status in deer. *Scientific Papers Journal – vol. 65 no 2 /2022, veterinary series Iași, Romania 20-21 octombrie 2022. P. 31-37. ISSN (print) 1454-7406 ISSN (electronic) 2393-4603.* https://www.uaiasi.ro/revmvis/index.htm/files/VOLUMUL_65_2_FMV_2022.pdf

zooveterinar, esențiale pentru selecția cervidelor rezistente la invaziile parazitare și cu un potențial curativ înalt.

- 5. S-au elaborat și implementat în practică procedee inovative de diagnostic, profilaxie și combatere a parazitozelor la speciile principale de importanță cinegetică din cele mai importante habitate ale Republicii Moldova.

10. Concluzii în limba engleză

- 1. For the first time in the Republic of Moldova, the complex issue of the scientific and practical character was addressed through determining the parasitic fauna in species of the hunting interest; establishing the correlations between the level of infestation, morpho-functional and rehabilitation status of cervids with various types of reactivity to stress; evaluating the impact of mono- and poli invasions on some morpho-functional, biochemic, rehabilitation indices and productivity as well as through developing, patenting and implementing of the innovative efficient procedures of prophylactics and control of parasitizes in the main species of animals of the hunting interest.
- 2. There was determined the role of animal species of the hunting interest in initiating, maintaining and spreading out of the most dangerous zoo invasions in the wild, domestic animals and humans. The impact of mono- and poli invasions on the body of the host animals was also determined. For the first time, the procedure of determining the sensibility of cervids to stress factors has been developed, patented and implemented into the practice, aimed at shaping the board of animals with the increased resistance to infestation with parasites and with a high therapeutic antiparasitic efficiency.
- 3. For the first time, the significant inter-disciplinary issue in the veterinary medicine field of the Republic of Moldova has been addressed, allowing to establish the impact of the mono- and poliinvasions on the host animals, food safety and of the antiparasitic treatment; the specificity of the parasitic impact on the host organism and of the most dangerous zoonvasions on humans and animals. The innovative methodologies and procedures for diagnosis, prophylaxis and combating parasitosis in the animals of the hunting interest have been elaborated, patented and implemented into practice.
- 4. Based on the results obtained, more than 137 scientific works were elaborated including four monographs and a methodological guide, 13 invention patents obtained and more than 32 protocols on implementing both innovative methodologies for animal parasitosis diagnosis, prophylaxis and control as well as advanced procedures to attenuate economic losses in the hunting and zoo-veterinary sectors have been elaborated, useful also for the selection of cervids resistant to parasitic invasions and with a high curative potential.
- 5. The innovative procedures for the diagnosis, prophylactics and control of parasitizes in the main species of the animals of the hunting interest from their major habitats in the Republic of Moldova have been developed and implemented into the practice.

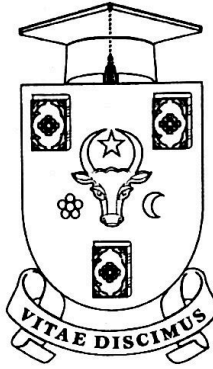
Conducătorul proiectului: RUSU Ștefan, doctor în științe biologice

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

MD-2009, mun. Chișinău
str. A.Mateevici 60
tel.: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

MINISTRY OF EDUCATION AND
RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MOLDOVA STATE UNIVERSITY

MD-2009, Chisinau
A.Mateevici str. 60
phone: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC al USM

EXTRAS

din proces-verbal nr.2
de la ședința din 14 decembrie 2023
a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova

Au fost prezenți: 14 membri din 15

Obiect de referință:

Aprobarea rapoartelor științifice anuale ale cercetătorilor antrenați în postdoctorat

În temeiul *Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.499 din 29 mai 2018 și a *Regulamentului instituțional privind organizarea și desfășurarea programelor de postdoctorat*, adoptată la Ședința Senatului USM din 30.06.2023, se aprobă Raportul științific privind executarea proiectului de cercetări în cadrul Programului de postdoctorat cu titlul ***Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul***, cu cifrul 22.00208.7007.06/PD, elaborat de **Rusu Ștefan**, doctor în biologie

Președintele Consiliului Științific
profesor universitar

Secretar al ședinței

Georgeta Stepanov

Lilia Spînu

283

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 parte integrantă a contractului de finanțare nr. 06PDII din 03 ianuarie 2023

Cifrul proiectului: 22.00208.7007.06/PD II

Denumirea codurilor economice	Codul economic	Aprobat (mii lei)	Precizat (mii lei)	Executat (mii lei)	Efectiv (mii lei)
Burse de studii a studenților autohtoni	281211	104,6	104,6	104,6	
Deplasări de serviciu în interiorul țării	222710	9,4	9,4	9,4	
Servicii de editare	222910	7,0	7,0	7,0	
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	331110	14,0	14,0	14,0	
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110	5,0	5,0	5,0	
Total		140,0	140,0	140,0	

Rector al USM

SAROV Igor

Contabil șef

COJOCARU Liliana

Conducătorul proiectului

RUSU Ștefan

Data: 19.03.2024

A recepționat
Responsabil ANCD

4